

Η βιωμένη Φωνή της ΕΟΚΑ: Η Προφορική Ιστορία της συμμετοχής της Ξυλοτύμβου στον Αγώνα της ΕΟΚΑ

Η ερευνητική εισήγηση έχει σκοπό να αποτυπώσει τις πτυχές και τις διαθλάσεις της συμμετοχής της Ξυλοτύμβου στον τετραετή Αγώνα της ΕΟΚΑ, μέσα από τη συνεξέταση δεκατεσσάρων προφορικών μαρτυριών αγωνιστών και αγωνιστριών της κοινότητας. Ειδικότερα, η έρευνα επικεντρώνεται στην εξέταση της δράσης και της οργάνωσης των τοπικών ομάδων του χωριού (λ.χ. σύνθεση ομάδων, οπλισμός και εκπαίδευση, ενέδρες, διαφώτιση, κ.α.), της συμμετοχής των γυναικών και νέων στον Αγώνα και της σχέσης των αγωνιστών με το *άλλο* (λ.χ. Βρετανούς, Τούρκους και Αριστερά), καθώς και στην αποτύπωση των συναισθηματικών νοσηματοδοτήσεων και αντιλήψεων για τον Αγώνα μέσα από τον φακό θέασης των ιστορικών υποκειμένων. Αναφορικά με τις ιστορικές πηγές και τεκμήρια, η ερευνητική πρόταση εδράζεται βιβλιογραφικά σε δεκατέσσερις προφορικές μαρτυρίες που λήφθηκαν από αγωνιστές και αγωνίστριες της κοινότητας στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος της Ένωσης Προφορικής Ιστορίας Κύπρου (ΕΠΙΚΥ), κατά τα έτη 2023 – 2024, καθώς και στη μελέτη δευτερογενών, επιστημονικών και μη, μελετημάτων και αποσπασμάτων από τον Τύπο της εποχής. Καταληκτικά, η πρωτοτυπία της ερευνητικής πρότασης έγκειται στο ότι η παρούσα μελέτη έρχεται να εξετάσει το τι έζησε ο πληροφορητής μέσα από τη συνεξέτασή του με το πώς βιώθηκε το συγκεκριμένο περιστατικό, απεγκλωβίζοντας έτσι τον αναγνώστη από τα στεγανά της πολιτικής και γεγονοτολογικής ιστοριογραφίας. Η Προφορική Ιστορία έρχεται να δώσει φωνή στους άφωνους, στους περιθωριοποιημένους και σε όσους δεν είχαν πρόσβαση και λόγο στη δημόσια σφαίρα, προβάλλοντας με αυτό τον τρόπο μία αλλιώτικη ιστορία, η οποία ιδώνεται απ' τα κάτω. Οι προσωπικές αυτές καταθέσεις των αγωνιστών αποτελούν τις ψηφίδες του *συμπεριλάβειν* που, ούσες μοναδικές στη σύνθεση και τον χρωματισμό τους, ανασυνθέτουν το μωσαϊκό συλλογικής μνήμης και ιστορίας του Αγώνα της ΕΟΚΑ.